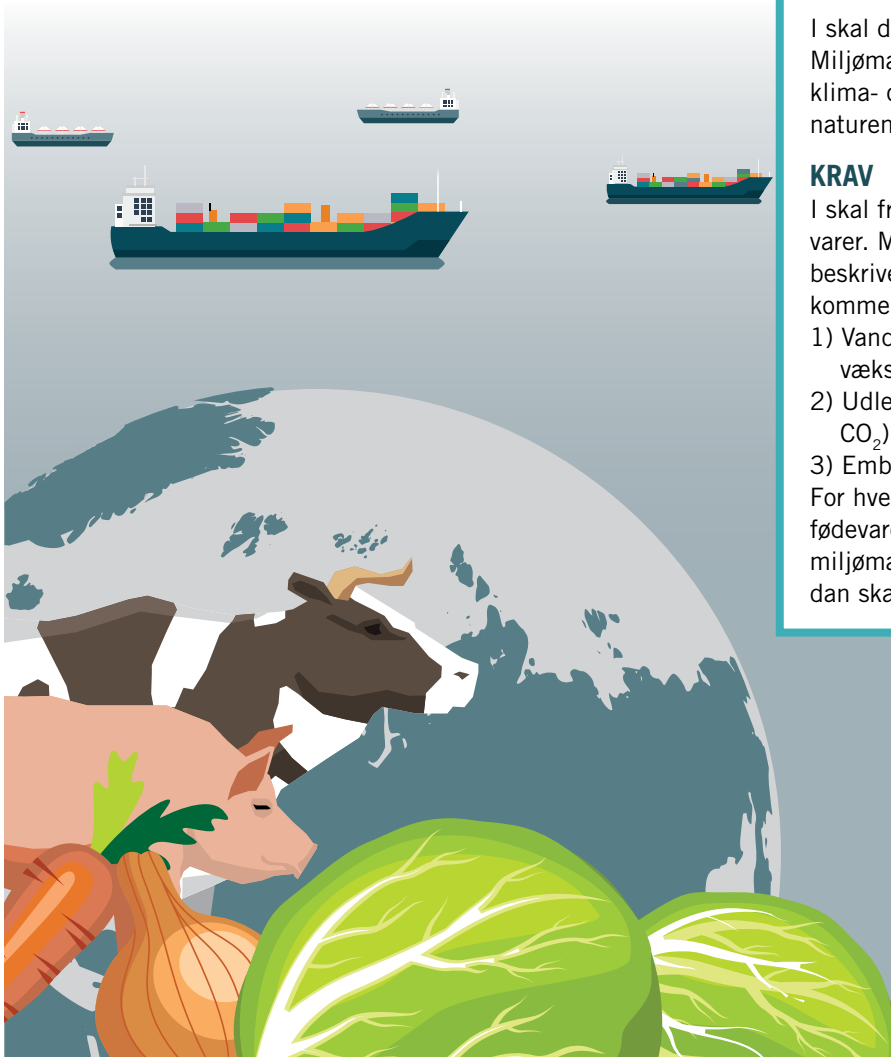

FØDEVARER MED MILJØMÆRKE

VEJLEDNING TIL ELEVAKTIVITET - UDSKOLING

Hvordan ville din kost mon være, hvis du udelukkende kunne købe danske varer? Den italienske parmesanost ville ikke være på bordet, og som snack ville du hverken kunne få chokolade eller popcorn. Meget ville være anderledes, hvis ikke vi måtte importere fødevarer fra andre verdensdele. I fremtiden kommer mere fokus på at belaste miljøet mindst muligt. Derfor vil der fx være fokus på varer, der ikke skal transporteres så langt. Det er svært for dig og mig at vurdere, om naboens frilandsgris belaster mere end avocadoer fra Sydamerika. For det er et spørgsmål om, hvorvidt udledning af drivhusgasser belaster mere end et højt vandforbrug. Mange efterspørger et miljømærke på fødevarer, så det bliver enklere at handle miljøvenligt og dermed bæredygtigt.

UDFORDRING

I skal designe et miljømærke til fødevarer. Miljømærket skal rumme overvejelser over klima- og miljømæssige påvirkninger af naturen.

KRAV

I skal fremstille et miljømærke til fødevarer. Mærket skal designes, og I skal beskrive, hvad mærket skal rumme. I skal komme ind på:

- 1) Vandforbrug under dyrkning eller opvækst
- 2) Udledning af drivhusgasser (målt som CO₂)
- 3) Emballering af fødevarerne.

For hvert område skal I lave en skala, som fødevareren kan placeres i, når den skal miljømærkes. I skal også præsentere, hvordan skalaen skal vises i miljømærket.

Materialer

- Papir og skrive-/tegnevej, computer eller tablet

FØDEVARER MED MILJØMÆRKE

Målgruppe: 7.-9. klassetrin i geografi, biologi og fysik/kemi.

Varighed: 30 minutter.

Mål

At forholde sig til fødevarerproduktion fra jord til bord og i særlig grad tage hensyn til miljøet. Gennem innovation og en entreprenant tilgang skal eleverne designe et miljømærke til fødevarer og præsentere, hvad mærket rummer.

Forberedelse til elevaktiviteten

Der er ingen forberedelse til elevaktiviteten.

Aktivitetens forløb

Indled med narrativet og følg eventuelt op med overvejelser på politisk niveau og forbrugerniveau om et miljømærke for at sætte elevernes tanker omkring udformningen af et miljømærke i gang.

Eleverne skal lave et miljømærke til fødevarer. De skal overveje, hvad miljømærket skal tage højde for, så forbrugeren bliver vejledt til at træffe fornuftige og bæredygtige valg, når maden kommer i indkøbskurven.

Eleverne skal overveje, hvad mærket skal dække over: udledning af drivhusgasser, vandforbrug osv. Der skal tages hensyn til fødevarens fremstilling fra jord til

bord. Eleverne skal desuden designe mærket og kan også overveje, hvordan det skal markedsføres. Konkret skal eleverne lave en skala for hvert område, så en given fødevarer kan placeres på skalaen. For at forenkle opgaven kan der laves en simpel skala, fx lavt, mellem og højt vandforbrug. Du kan også vælge nogle af områderne ud og eksempelvis lade eleverne udelukkende fokusere på CO₂-udledning, hvor der findes en tabel over fødevarer (se link).

Design af miljømærket med tilhørende overvejelser og krav udgør konstruktionen af prototypen.

Læs mere her:

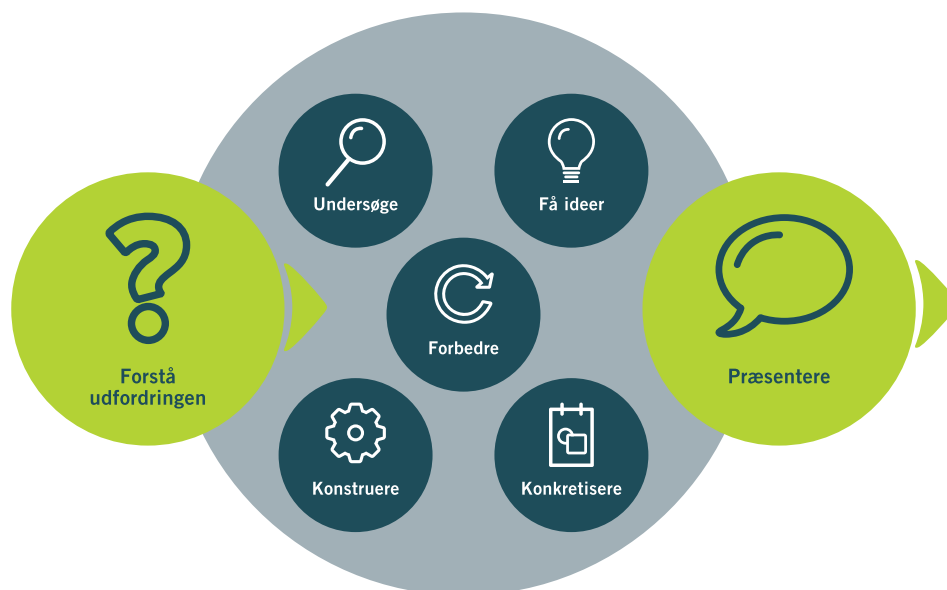
<https://taenk.dk/presse/klimamaerkning-af-foedevarer-skal-opfylde-seks-kriterier>

(kriterier for klimamærkning)

<https://denstoreklimadatabase.dk/> (database over fødevarers CO₂-udledning)

Kobling til Engineering designproces

Udfordringen ligger primært i delprocesserne Undersøge og Konkretisere. Eleverne vil skulle undersøge de forhold, som fødevarer produceres under. Konkretiseringen vil være en række forhold, som miljømærket skal rumme, og endelig selve designet af miljømærket, som ligger i konstruktionsfasen.

Figur: Engineering designproces

Justeringsmuligheder

Tid

Eleverne kan også gøre sig overvejelser over, om der er andre forhold, man kunne medtænke i et miljømærke. Det kan være sundhedsmæssige forhold og sociale og økonomiske bæredygtighedsaspekter. De kan også overveje, hvordan mærket kan markedsføres.

Online

Eleverne kan præsentere deres mærker overfor ekspert online og drøfte begrundelser med vedkommende. Eksperten kan efterfølgende give konstruktiv kritik.

Mellemtrin/udskoling

På mellemtrin er produktion af fødevarer relevant. Her kan eksempelvis vandforbrug eller sprøjtning inddrages. Eleverne kan også gå på opdagelse i et supermarked eller i medbragte fødevarer og undersøge, om de kan finde disse informationer. De kan overveje hvad varedeklarationen også kunne rumme af informationer.

Ekspertens fagområde

Den konkrete aktivitet kan relateres til følgende temaer:

- Alle områder indenfor fødevarerektoren
- Indenfor andre brancher vil der kunne arbejdes med udformning af logo og kriterier bag.

FN's Verdensmål

Tiltag mod klimaforandringer skal integreres i nationale politikker, strategier og planlægning (13.2).

Fælles mål og læseplaner

Færdigheds- og vidensområdet Anvendelse af naturgrundlaget omhandler bæredygtige løsnings- og handlingsforslag indenfor fødevarereproduktion. I geografi omhandler færdigheds- og vidensområdet Jordkloden og dens forandringer mulige løsningsforslag, som kan mindske klimaforandringer. Dette spiller sammen med Produktion og teknologi i fysik/kemi, hvor eleverne skal forholde sig til teknologiske udfordringer, herunder fødevarereproduktion. På den måde vil de forskellige fags vinkler bidrage til løsningsforslag, og med afsæt i undervisningsmålene for innovation og entreprenørskab får eleverne her mulighed for at udtænke innovative løsninger på en virkelighedsnær udfordring og lave originale forbedringer. Samtidig sikrer en entreprenant tilgang, at løsningerne kan omsættes til handling i den virkelige verden.